

КАНТОР ДЕ АВІС

III

КОМЕРС.

ЛУНІ 25 ІУЛІЕ

N° 93 БУКУРЕ: 1838

 Авопація ти капіталъ съ фаче ла Kantorul de Avic, прін Ж. ла DD: секретарі чіс; Окляр шуїрі, ку патру рувле пе ап, ти капіталъ съ пот авона орі ти че зі пе уп фъртал de an ку о рувль, ші ва къпъта de доъ-орі пе съпѣтъмъ, яр прін Ж. се ва trimite de доъ-орі ку експедиція фъръ платъ-

ЩАРА РОМЪНЪСКЪ

Щінде адунате дін Прінціпат пожнь
ла 23 Іуліе дунъ рапортуріле че
саў тріміс дела овърмуіріле
жудецелор шіалте локурі.

Ж. Галоміда.

Ла о чірвдъ де віте негущътореци дунъ моніша кронці тнчнгжндусе воала ти трыниселе, аў ші муріт ка ла 100 капете, дунъ каре прін комітету карантінілор, саў ляят мъсурі пен-
тру стажнрѣ ачеціл епідіміей.

Ж. Олту.

Пентру епідіміческа воаль івітъ інтре аль-
куіторі сатухлі Тътулеці дежос, оржиджіндусь
докторул орашхул Слатіна спре візі-
тарѣ боліавілор саў аблат ун нумър де 16 а-
фарь де ункопіл ка де ані 5 че түрісе, ші де
ла 14 але үрмътоареі пожнь ла 15 саў маі бол-

інвіт тнкъ 19 ку дукрере де інімъ, тудінаре ку
сънце, ші ла улі ші ку върсътүрі, асемені
візітацие фъканд ші ла сатухл Тътулеці де
сус, Шуїка ші Скорпічеці аў гъсіт 18 болна
ві тот де ачесть епідіміе, кърова лѣч ші о-
ржандусіт тревуіноаселе докторій.

Сосінд ші докторул Пачурѣ че саў тріміс де
аічі tot центрұ ачесть епідіміе, саў порніт
тнданть ла арътатул сат а да пътіашілор пх-
тінчосул ажутор.

Дін сума боліавілор дела сатухл Тетулеці
де сус ші де жос дунъ дарѣ докторіческуіт
ажутор нумай патру съ аблъ греў боліаві,
яр чеі лалдѣ саў індрептат прекум ші дінн-
мърхул боліавілор дела сатухл Скорічеці,
шапте саў індрептат ші дої саў маі болінвіт
ти үрмъ.

Ж. Романаді.

Ла 13 але үрмътсареі джанд илоае ку піатръ
ти мъріме ка нука, ла 5. сате дінпласа кжим-

и нулі аж Фъкут стрікъчуне ла гръб, орзул ші овъз, че аж фост несечерате прекум ші порум-
вріле і легутіле дунрін гръдній, нуе иъдежде
а се маї болосі лъхтіорі ку чева.

Ж. Долж.

Ла 13 але үрмътоареј джид плоае ку піа-
тръ ти мъріме ка нукаші глонду, ла 22 сате
дін пласа къмпіулуй, ші 4 дін пласа Жіулуй
аж Фъкут стрікъчуне атжт ла вій кътші ла ро-
дірі оморжид ші відея.

Булетінү Офіціал ал Молдавії Но. 55
копрінде челе үрмътоаре.

РЕЛАЦІЕ ИСТОРИКЪ.

Асупра школелор Националти
Молдова. Дела алор статор
нічіре 1828-1838. Дифъдо
шатъ ти Сеанда Гене.
ралнікулуй Екса-
мен ти З Іуліе; 1838

Ди ачѣстъ зі соленель, ти каре тінерімъ
школастікъ аж авут чінсте атфъдоша родул
інделетнічірілор ей дұпесте ан, съ сервѣгъші
епоха зече-ані ей де кжпд саў үрзіт нари Мол-
дова, ти лімба патріе імвъдъттуріле пувліче,
епохъ лунгъ інсемнатъ денеконтеніте останене-
ле ші де статорнічіе, плінъ тисъ де иъдежді
акырова імплініре есте менітъ а съ імфінда
ти періодул үрмътор ти кареле ної амінтрат.

Атүнчі кжнд тоате дүріле Европій, інделел-
жид адевърата сістемъ фолосітоаре імвъдъ-
ттурілор пувліче, де демулт кулецъ родул ор-
ганізаціе школелор ти алор лімбъ націона-
ль, Молдова пурта повара упей сістеме
де едукаціе пувлікъ ти лімба сленікъ, каре
пентру греутъділе сале ші неаплікаціа ти віа-
да соціаль, ера үрматъ нұмаі де тінерімъ фамілійлор іпавуздіте.

Лесне съ тицеледе, къ ти міжлокул үнор а-
семенъ імпрежурърі, лімбанаціональ, нұнумай
къ иу аж пұттут ғаче пропышірі, чи тицъ ти-
рітъ фінді дін каріера літераль, съ інапоѣ не-
дерат дела пунктул лакаре о адусесе, ку дөй-

въкүрі маї наінте, імвъдатул Мітрополіт До-
софієй ші пріпідул Кантімір. Ільєсірѣ едука-
ціеі пувліче, ти інтересул націеі, ера ти а-
чѣ епохъ інтрұ атжта, інкіт авѣ съ пъстрасе
оарекаре адучерѣ амінте кеар де локул ти ка-
ре фусесе одініоаръ ашегатешкоалеле націо-
нале, інтемеітте де Домній чеі векі. Дар пе ла
інчепутул въкүлді ал ноъспрежечелъ ти луچъ-
фър маї прійнчос аж луچіт асуира оріонулуй
патріе. Прѣосф: ностру Архіпъстор Веніамін
Костаке, інсұфлеціт де сімдірі евла-
віоасе ші патріотіче, іпделегжид күмкъ кліро-
сул імвъдат есте ачел інжі темеій де едука-
ціе ші де морал а үнүп попор, чесь повъ-
дукюще де пілделе ші де күвінтул пъсторі-
лор съ, інтемеесъ ти анул 1804 ламънъстірѣ
Сокола ачѣ інжі Семінаріе, пентру крецерѣ
ши імвъдъттуріа клірічілор, ржндуінд а лі съ па-
радосі дұппъ пріндіпій, літва Ромжнѣскъ, Істо-
рия, Арітметіка, Греографія ші Теология.

Невоға де а авѣ ініциері пъмжітені пентру
неконтеніте хотържтур а мошілор, аж фост ін-
демнат пе Домнұл Скарлат Калімах, де фері-
чітъ адучере амінте, де а ашеза по лікінъ
шкоала Еленікъ, о катедръ де імвъдъттуріа а-
честій рам, ші Д. Г. Асакі, інжіла оаръ, аж
парадосіт тілімба національ ла анул 1814, ти
курс де математікъ Теоретікъ ку аплікаціе прак-
тікъ де Геодесіе ші Архітектуръ, дін каре ла
1819 аж ешіт кждіва тінері че жінъ акума ін-
плінек ін царь практике луқрърі де ініциері.

Споріднусе дорінца Прѣосф: Сале де а ведѣ
маї тибунътъдітъ Семінаріа ші ти старе де а
ръспунде віне-фъкъторхулу сконос, ла 1819
аж Фъкут ал съ ѿ Сін-Епітроп пе Пре-Д. Домн.
Ачест ашегъмжит, кареле пріймісе атүнчі о
ноъ організаціе, ар фі продукс ижінъ акума фе-
річітіе іспрѣві, дака інжімплъріле анулуй 1821
пе мұлді ані иу ар фі десфінцат атжтѣ иъ-
декді.

Дін ачѣ епохъ цара аж ръмас въдувітъ де а-
шегъмжитур де пувлікъ імвъдъттуръ, ші фо-
кул анулуй 1827 аж ініміт жінъ ші зілірѣ
шкоалеі Еленіч.

Лисъ префачеріле політіче, үрмате ти царь

аў фаворіт плануруле Чінс: Епітропії каре итальян путут пуне ти лукраре де квт ла 1828. Ліпсітъ де фондос вънеск, декърді елементаре пжнь ші де үн лок пентру ашезарѣ шкоалей націонале, ва тнкъ ти міжлокул үнор вътъмътоаре пре жудеце каре пе атунч съпурта асупра сістемеї де тмвъдътъръ пувлікъ ти лімва патріої, Епітропія, повъдзітъ де сфінденія тнсърчінърії сале, наў овості тнтра лукръріле еї, я аў авут иорочіре а ведѣ до-рінделе сале тнкунунате де челе маў фолосітоаре резултатуръ, прін афларѣ үнор векі до-кументуръ каре тнкігъшлуга векі Гімназії о тнсемнътоаре дънхіре Фъкутъ ла 1644 де ферічтъл тнтра адучерѣ амінте Д. Васіліе ВВд. ші тітатъ апроане де үн вѣк.

Пе темеўл ачестор документуръ, тнтъріте де Д. Сандул Стурза ВВд. саў рестаторнічт ла 1 Генаріе 1828, пе локул еї чел де баціль, Гімназія національ, пе каре тнтра мулдукмітоарѣ адучерѣ амінте а Домнуклъ Васіліе ВВд. ал еї үрзітор, саў нуміт Васіліанъ. La ачѣстъ шкоалъ Чінст: Епітропіе, прін тнтъріре Домніескъ; аў ржндуіт де професфр пе Сф: са пър: Ікономул Іоан Сілвану, пе Д. Паҳ. В. Фавіан ші Д. Паҳ. Георге Съулеску, яр пе Д. Ага Г. асакі де Референдару а тквъдътърімор яувліче.

АУСТРИЯ.

Дніципърі дела Віенә къ ла прімъвара війтоаре се ва ёаче обцѣска адхнаре ла Унгарія, я ачѣста обцѣспінъ адхнаре съ ва нумі ші прі- мас (Патріархул Унгарії.) афаръ де Неці ші Буда, пагуба че аў Фъкутъ върсарѣ Дунірѣ не ла сателе дін жудецул Неці, саў предуіт ла 1,517,322 де фіоріні де арцінт леј 9,993,932.

РОСІА.

Ла портул Одесі дела 1-іх Іануаріе пжнь ла 1-іх Іанніе, аў ешт дін порт продукте дін Росія де 10,578,677 рувле аў інтрат марфъ стреінъ, 8,375,115 рувле, дін каре мърфурі аў фост 24,637 пудхрі, вумнак 10,550 пудхрі үн-делеми, 26,955 захар, 696 пудхрі, мътасе не-лукратъ 994,018 рувле, вінурі де 1,357,844 рувле Фелурізурі де мануфактурі, ти курсул а-

честа аў порніт дела Одеса 347 де коръвій аў інтрат ти порт 230 коръвій.

МАРЕА БРЕТАНІЕ.

(Урмарѣ тнкорунърі М. С. Кръесії Вікторія)

Тръсуріле амбасадорілор стреіні прічинула мірарѣ обцѣскъ, дар дінтре тоате ачеіа амарешалулуї Султ, тмподовітъ ку короанеле де Духа ші стрълухінд де ахр ші елеганцъ; тръсурі амбасадорулуї Тұрческ съ деосівѣ асеменѣ, я овлоанеле еї стрълухѣ о жумътате луньшіръсърітул соарелуї. Ли ачест фел аў тракут кортежул пе ла Хід-Парк, үліца Сан-Жам, Палмал пжнь ла Вестмінстер. Претутінденѣ прін галерії ші валкоане съафла а-дунате даме ші фетеле челе маў фрумоасе а інсхлілор Британіче. Лініцѣ ші оржидукла ну саў тұрвхрат ніктырѣ серіоз, ші ніч съ пре аузѣ деспре фурі де вұзұпар. La 9 аў тре-кут ла Шарінг-Крос кръяса въдувъ ші саўч-рат асеменѣ ку вұкүріе. Лімбхлірѣ неспусь а оаменілор ти үліде ші пе касе, сұнарѣ кло-потілор, стѣгүріле че флютұра ти аер, тоате пілдұя чѣ маў фрумоасъ сценъ. La 10 чѣсурі атмосфера съ сенінасе деплін, кортежул съа-пропія де Вестмінстер. Чей дін тәлі ера гвар-дійле къларе, апої үрма діпломації тнтрі карій вітѣзул Султ марешал а Франдісі саў пріміт ку ти ентүсіазм, оамірапе ші чінстіре, че есте къ непутінцъ а съ дескріе. La 11 аў сосіт кръяса ти лъгнитру де Вестмінстер; паірії ші паіресіле съ ашезасе ти постуріле лор, ти дрѣ-пта ші ти стажнга тронулуї, ку рокіїле де ка-тіфѣ ші дінжид мічі короане ти мжнъ. Духа де Немур, Фъръ а фі тисоціт, саў ашезат ти галерія амбасадорілор стреіні. Госінд М. С. ти міжлокул де тунърілор, аў мерс індарть ти апартаментул пентру скімбарѣ хайнелор; кънд М. С. аў сосіт яера тмвръкатъ тнтро рокіе де атлас алъ ші песте ачеіа о алтъ де блондъ; ти діадем де діамантурі стрълухѣ не кап, яр опт демоазеле д'опеҳр тмвръкате асеменѣ алъ ка Вікторія, ші ку короане алве ти кап, пурта коада чѣ грѣ а рокіеї де катіфѣ а кръесії. Веш-мінтелье ку каре саўтмвръкат кръяса ти апар-таментул, сжит күпоскүте де маў тнаітє (ве-

зі Но. 86 а Газетії). На 12 фърь 10 мінute аж інтрат кръяса ти лъхтирул Бісерічі, ші tot о датъ саў скулат тыміці прівіторі ші аж урат пе тжнъра Суверанъ інтрю кіп, кареле ар фі тндуюшт піептул чел маі вяртос. Фісіономія кръесій ростъ чъ маі адъянкъ тндуюшіре, ти време кжнд органеле сұна, я аж пажіт тичет, маестуос пажъ ла міжлокул хорулау, ші саў ашегат ти скаунул күноціңде. Дұнъ ачея аж урат тоате церемоніе тнкоронацій, прекум съ афъ ла нумърұл 86 ал газетії.

Алте амърүнте асу пра церемоніе тнкоронърі.

Реціна ти времъ церемоніе тнкоропърі се аръта фоарте мішкатъ ші пътрунсь де старъ ти каре се афла. Кү тоате ачестъ пажа кү ліпіде, кү градіе ші кү тнdemжнаре тнту мәре мұлдуміре а прівігорілор.

Дамічелло дечісте але М. С. ера ғмбръката ти рокі де атлаг аль, тнподобіте кү блонде ти кап авѣ ніще короане мічі де трандағір албі. Ҳніформітатъ ачестукъ костум прічинуа о ісправъ фоарте фръмоясъ. Кжнд са арътат Дука де Велінгтон ти вісерікъ, а фост прійтіт кү о мұлдіміде аплауде. Ачелѣші демонстрації саў фъкут ші центрұ контеле Греј, лордұл Мельхурн ші лордұл Хіл. Ди момента тұнда вреднікул де чінста лордұл Роле че есте де оптежі ші дої деані, а тнайтат кътре трон н'а путут съ үрче трептеле; въгжанд М. С. ачеста а фъкут кжді ва паші тнайтѣ чінсітілді варон ка съл спріжіне ші съл ажуте а се үрка. Тоатъ адунарѣ п'а путут съші стъпжнѣскъ ентусіасмұлші а аплаудат ти стръмутаре де вұкүріе пе М. С. ка съл мұлдумъсъ де градіоаса довадъ а въгърій де съмъ кътре ачест срългчіт вътргж.

Ди времеа церемоніе де тнкінъчупе, контеле де Суреї, ти калітате де трезоріарій (вістіер) ал Реціней, а арұнкат шесте тот тнвісерікъ ші ти галеріле дінлатху медалі ісвіте кү прілежкул тнкорунърі. Са тнжимплат кжтева шене, дін прічина сіліндеі а вре о кжтева стрългчіт персоане гръбіндүсе съ добжндыскъ кжте үна. Ші кү адевърат німік ну есте маі плъкут де кжт а ведь ніще мацістрації ти тоатъ вреднічія лор ші консіліері де таінъ а се діспута пентру добжндырѣ а вро кжте ва вұкъші де арцінт.

ГРЕЧІА.

Атена 12 Іуніе. О порункъ Рігалъ регу-

лъзъ колонізація Ідріоцілор ти Піреў. Ди се вор да локурі апроше де челе че саў дат лъкуторілор дін Хіо кү предукурі фоарте күмпътате ші плътіт ти шасе ані; ву кондішіе ти съ къпій вор тнчепе нұмаі деңжт а зіді каселе ти време де үн ан. Күм ну есте тндоналъ къ маі мұлт де 100 де фамілій дін Ідра се вор фолосі дін ачесте тнлесірі, Пірехл фоарте күржид се ва десволта. Ди де овіце портулачеста а добжнідіт о десволтаре деосеітъ атжт пентру тнтиңдеръ кжт ші пентру комерчылъ съ.

Се чітеше тнтр'о скрісоаре дела Атена.

Мъдуръріле Ҳніверсітъцій дін Атена саў ажнат ла З Іуніе; ти ачелаш лок үнде а фост о дініоаръ академія лхі Платон, спре а серба аколо прінтр'ун оспъц веселітор аніверсара ашегъмжнтулгі ачесій үніверсітъцій. Д. Раур Рохете, кареле ера үпхлдінтр'ачъстъ тнвъдатъ адунаре, а адресат кътре коммессеній съ о стръмутаре күвжнтаре, ферічинд Гречія ренъсқжнды де тнпінгтеріле че фаче ти шінде ші деспреі лініцѣ, атжт де скумъ Музелор, де каре се вұкүръ акум.

Вінері ти 22 Іуліе аж інтрат ти капіталъ.

Д-еі. Коконіца Проферіда де Еларемверг.
дела Ржкнік.

— Вістіер Грігоре Гръдішану дела Брыла.
Пітар Костаке Буткүлескү дела въї дін Аустрія.

— Пітар Феодорескү Аріон дела Мехадіа.
Вінері ти 22 Іуліе аж ешіт дін капіталъ.

Д. Марелеле Логофът Іанку Въкърескү ла Тжрговеще.

— Ворніку Ніколае Гіка ла Фокшані.

— Сердару Грігоре Андронескү ла жуде-
дук Саак.

— Алексу Ману ла Олтепіца.

Сәмбъетъ ти 23 Іуліе аж інтрат ти капіталъ.

Д. Пахарніку Заміраке Гречъну дела Ру-
шідеведе.

Сәмбъетъ ти 23 Іуліе аж ешіт дін капіталъ.

Д. Барон Костандін Сакеларіо песте гра-
ніцъ пела Черненці ти Аустрія.

— Парчіку Влъдоану ла Кълърапі.

Дұмінік ти 24 Іуліе аж інтрат ти капіталъ.

Д. Къмінар Костаке Влъдоану дела Черненці.

Дұмінік ти 24 Іуліе аж ешіт дін капіталъ.

Д. Доктору Марсіліе ла Алвеці.

— Меделінчерау Васілаке Полізу ла Ржмні-
ку Вжлчі.

Луї ти 25 Іуліе аж ешіт дін капіталъ.

Доамна Бънѣса Елісавета де Бранкован кү
фрателе Д-еі аж порніт ла Іаші.